

[Ellsabeth Arnold]

begynde på denne uddannelse og tage den trinvis, ét år ad gangen eller halvandet år senere, og så gradvis øge sin kompetence og sin mulighed for at få glæde af sin uddannelse.

Alt i alt må vi sige, at vi er glade for, at der kommer flere uddannelsespladser, vi er glade for, at der er flere, der bliver uddannet, vi er glade for, at der er flere kvinder, der bliver uddannet, vi er glade for, at de mange, der tidligere ingen uddannelse fik, nu kan få det. Sidst, men ikke mindst, er vi helt sikre på, at der er flere, der vil få relevante uddannelser. Disse personer vil der blive brug for i det nye ændrede social- og omsorgssystem.

Så også fra radikal side har vi kun lovord om forslaget, og vi vil tilsige det en grundig og hurtig udvalgsbehandling.

Lysholm Christensen (KRF):

Jeg skal indledningsvis sige, at jeg ikke kan afvise, at der kommer nogle mislyde i forhold til den lovsang, som den jo er blevet kaldt, der tidligere er blevet sunget her.

Det fremsatte lovforslag tilsigter bl.a. en omstrukturering af de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, og det er helt fint. De mange nuværende enkeltuddannelser skal erstattes af en 1-årig grunduddannelse samt en overbygningsuddannelse på halvandet år. Denne del af lovforslaget finder vi god og rigtig. Der er efter den nugældende lov alt for mange personalegrupper i social- og sundhedssektoren. Patienter og plejekrævende personer behandles af alt for mange personer, fordi hver især har for snævert afgrænsede opgaver at udføre.

Vi finder det også i orden, at elever kan optages fra 9. klassetrin.

Endelig er der skitseret en adgangsvej til de videregående social- og sundhedsuddannelser sikret ved en fælles adgangsprøve, og det er også fint.

Med hensyn til sygeplejerskernes overgang til status som studerende og dermed SU-berettigede kunne det se ud, som om det vil betyde en højnelse af uddannelsen, en styrkelse af det faglige niveau. Vi frygter dog, at det modsatte faktisk kan være tilfældet. Det er sådan set i orden, at man går fra aflønning til at skulle have SU i stedet, men vi har forstået, at visse skoler opererer med mødepligt under den nuværende lov; det vil formentlig ikke være muligt efter det

her skitserede. Jeg har i hvert fald fået nogle tilkendegivelser om, at man frygter, at det kan være med til at svække det faglige niveau og nedsætte gennemførelsesprocenten. Derfor vil jeg spørge ministeren: Er det muligt efter den her skitserede lov at kræve mødepligt?

Alt, hvad jeg indtil nu har sagt, har været forholdsvist positivt. Men før ministeren tæller Kristeligt Folkeparti med i et eventuelt flertal bag loven, må jeg dog fremføre nogle betingelser for vores medvirken.

Vi har i vort land en lang tradition for institutioner inden for social- og sundhedssektoren, institutioner, som er opstået på privat initiativ, ikke mindst fra kirkelig side. Ja, det er faktisk umuligt at skrive reel historie på dette felt uden en fyldig omtale af sådanne initiativer, og det gælder også på uddannelsesområdet.

Ved en decentralisering som skitseret her er der private, selvejende institutioner, der kommer i klemme, og det må vi beklage meget stærkt fra Kristeligt Folkepartis side. Det danske social- og sundhedsvæsen vil blive meget fattigere, hvis institutioner af denne art ikke har et økonomisk eksistensgrundlag.

Problemet i relation til det foreliggende forslag er uddannelsen af diakoner ved Diakonhøjskolen i Århus, det er uddannelsen ved Sankt Lukas Stiftelsen i Hellerup, Kolonien Filadelfia i Vestsjællands Amt, og der kan også opstå et problem i Brande. Men det er i særlig grad Diakonhøjskolen, vi er bekymret for. Her uddanner man plejehjemsassistenter og sygehjælpere med en teologisk overbygning, en gammel meget anerkendt uddannelse. De unge er særlig godt udrustet i kraft af de indbyggede almene og teologiske fag.

Diakonhøjskolen er i dag omfattet af højskoleloven. Lovforslaget anbefaler overenskomst med amterne, og det er denne institution og de øvrige nævnte også indstillet på, men der er ingen sikkerhed for, at det kan ske. Og det er dér, vores bekymring kommer ind.

Vi må sige, at vores tilslutning til lovforslaget ganske enkelt er betinget af, at vi finder en rimelig løsning på disse institutioners problemer. Dette kunne være i form af sikkerhed for overenskomst med de pågældende amter, eller at staten kunne tage over eller eventuelt således, at Diakonhøjskolens overbygning fortsat kører under højskoleloven. Det er i hvert fald en betingelse, at vi finder en løsning, og naturligvis skal det ske i samarbejde med institutionerne.